

Ранньовесняний захист озимого ріпаку від шкідників

ня сортів, стійких до ушкодження шкідниками); **біологічний** (використання комах-ентомофагів, кліщів та препаратів на основі патогенних мікроорганізмів) та, звичайно, **хімічний**, який передбачає використання спеціальних препаратів на основі хімічних речовин, які називаються інсектицидами.

Компанія Agrosfera завжди готова прийти на допомогу сільгоспвиробникам, адже має в своїй лінійці препаратів високоякісні інсектициди з трьох основних хімічних груп.

Синтетичні піретроїди — препарати контактної та кишкової дії, які добре працюють за низьких позитивних температур. Завдяки високій ліпофільності миттєво проникають через покриви комах та мають швидку дію. Саме таким є препарат **Альтекс®, KE** (альфа-циперметрин, 100 г/л), який у нормі 0,1–0,15 л/га забезпечить надійний захист від блішок, гусениць біланів та совок, квіткоїдів та ін. У зв'язку з можливою резистентністю шкідників до діючих речовин групи синтетичних піретроїдів, кращим варіантом буде їхнє поєднання з речовинами з інших хімічних груп, наприклад неонікотинідами або фосфорорганікою.

Поєднання з неонікотинідами додасть препарату системної дії, а також подовжить період захисту рослин від шкідників. Таким характеристикам відповідає інсектицид **Дестрой®, КС**, (імідаклопруд, 250 г/л + лямбда-цигалотрин, 80 г/л), який використовується в нормі 0,1–0,15 л/га. Крім того, слід зазначити, що піретроїдна складова препарату, лямбда-цигалотрин, має ще й репелентний ефект.

У поєднанні з фосфорорганічною діючою речовиною, зокрема хлорпірифосом, препарат набуває фумігантних властивостей, що дає змогу боротись з комахами, які ведуть скритий спосіб життя. Препарат **Ріфос®, KE** (хлорпірифос, 500 г/л + циперметрин, 50 г/л) є саме таким, і в нормі 0,5–0,6 л/га безумовно допоможе побороти прихованохоботника.

Для боротьби з сисними шкідниками, квіткоїдами та блішками варто використати системний інсектицид на основі неонікотинідів **Ін Сет®, ВГ** (імідаклопруд, 700 г/кг), який має високі системні властивості, тривалу захисну дію, яка не залежить від стадії розвитку шкідника. Препарати на основі імідаклопруду є антистресантами для сільськогосподарських культур.

Здається, ще зовсім недавно закінчився виробничий рік і більшість сільськогосподарських виробників підбивали підсумки своєї роботи, нагороджували кращих та поринали у вир новорічно-різдвяних свят. Та час швидкопливно, приносячи з собою нові надії та переживання. Особливих переживань додає фермерам озима група культур, серед якої почесне місце відведено озимому ріпаку.

Озимий ріпак — культура, безумовно, високорентабельна, але й уваги до себе вимагає чималої, особливо це стосується періоду весняного відростання. Тут тобі і збалансування живлення (як макро-, так і мікроелементами), боротьба з бур'янами та хворобами, а ще шкідники, для яких озимий ріпак є в цей період чи не основним джерелом живлення. Так, за сприятливих умов, вже з III декади березня починається заселення посівів озимого ріпаку прихованохоботниками. Найшкідливішими видами для ріпаку є: хрестоцвітний стебловий або чорний (*Ceutorhynchus picipitarsis*), великий ріпаковий (*Ceutorhynchus napi*) та стебловий капустианий (*Ceutorhynchus quadridens*).

Слід зазначити, що перший вид заселяє озимий ріпак переважно восени, великий і капустианий шкодять виключно весною. Заселення відбувається за встановлення

температури вище 5°C, а капустианий дещо пізніше, приблизно в II–III декаді квітня. Великий ріпаковий прихованохоботник відкладає, як правило, одне яйце в основі стебла, капустианий дещо відрізняється від великого меншим розміром та світлою, добре помітною плямою на спині. Він відкладає від 4 до 8 яєць, зазвичай в центральну жилку, або черешок листка. Шкоди посівам озимого ріпаку завдають личинки, живлячись серцевиною листових черешків та стебел, вони пошкоджують провідну систему, а також сприяють швидшому зараженню збудниками хвороб.

Починаючи вже з середини квітня на посівах ріпаку можна спостерігати цілий комплекс різноманітних шкідників. Це і хрестоцвітні блішки, і ріпаковий пильщик, клопи, капустиана попелиця, гусениці біланів та совок. Також у цей період починається заселення посівів ріпаковим квіткоїдом. Тому потрібно ретельно обстежувати посіви для встановлення видового складу шкідників. Це необхідно, щоб правильно побудувати систему захисту посівів від непроханих гостей.

Науково обґрунтована система захисту посівів від шкідників повинна включати в себе декілька основних методів, зокрема: **агротехнічний** (сівозміни, система обробітку ґрунту й удобрення); **імунологічний** (використан-

Ріпаковий прихованохоботник

Личинки прихованохоботника

П. Шевчук, науковий співробітник з агрономії компанії Agrosfera